

Jornada sobre:

TRAUMA I TRANSMISSIÓ
Efectes en la subjectivitat dels ciutadans de Catalunya
de la Guerra del 36

Data:

Dissabte, 17 de novembre de 2007

Lloc:

Auditori del Museu d'Història de Catalunya
Pl. Pau Vila, 3 - Edifici Palau de Mar
Barcelona

Organitza:

Fundació Congrés Català de Salut Mental (FCCSM)

PRESENTACIÓ

Amb aquesta Jornada, volem presentar i compartir les primeres conclusions de la recerca **“REPRESSIÓ, SILENCI, MEMÒRIA, I SALUT MENTAL: efectes psíquics de la guerra del 36 i la postguerra, en la subjectivitat dels ciutadans de Catalunya”**.

El projecte de recerca, es va iniciar l'any 2005, a iniciativa de la Fundació Congrés Català de Salut Mental (FCCSM) i sota la direcció d'Anna Miñarro i Teresa Morandi, psicòlogues clíniques i psicoanalistes. Posteriorment ha comptat amb l'assessorament metodològic d'Oriol Romaní, director del departament d'Antropologia de la Universitat Rovira i Virgili i el suport i col·laboració del Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya i de la regidoria de Drets Civils i de la Dona de l'Ajuntament de Barcelona

L'objectiu de la investigació s'ha centrat en conèixer, i reconèixer, quines conseqüències psíquiques han provocat els fets de la guerra del 36, el franquisme, el postfranquisme i la transició, en la salut física i mental dels ciutadans que ho varen patir directament i també en el conjunt de la societat, ja sigui amb seqüeles físiques, en la relació amb els altres, en relació a la seva participació i actuació política, o en forma de malestars psíquics. En la recerca hi ha participat de forma interdisciplinària vint-i-quatre professionals: psiquiatres, psicòlegs, psicoanalistes, infermeres, educadors socials, politòlegs i lingüistes.

El treball de recuperació de la memòria històrica no és nou d'ara. Va ser iniciat ja fa anys, per historiadors, periodistes, artistes..., a diferència del que ha succeït en el camp de la salut i de la salut mental en particular, on s'ha fet molt poc, malgrat que els professionals de la salut mental fa anys que treballem i escoltem, a persones afectades per la violència que va estar present en aquest país.

Hi ha, doncs, moltes i variades circumstàncies per les quals hem començat aquesta investigació: una d'elles és el combat contra l'oblit, o contra la negació i tergiversació del passat, que és una lluita que mai es pot donar per tancada.

L'experiència ens ensenya que és l'amnèsia, la desmemòria, la que fa que la història es repeteixi, i no com a quelcom diferent, sinó com a malson. Recobrar -recordar- la memòria permet aprendre del passat. Tot allò que pertany al passat cal que sigui reviscut, aclarit, perquè no aturi la vida i col·labori en la transformació del present.

Alhora, som la darrera generació que haurà tingut la oportunitat de conèixer personalment part dels testimonis d'aquest fets i la seva ferma voluntat de sobreviure al conflicte. I això, fa especialment oportú efectuar aquesta investigació ara. Estem obligats, com a deure de memòria, a treballar per a desfer les clausures i els silencis i a contribuir, des de la salut física i mental, a enriquir el treball de reconeixement.

PROGRAMA

- 9.00 h   **Inauguració de la Jornada**
- Josep Clusa, President de la Fundació Congrés Català de Salut Mental
Joaquim Mestre, Regidor de Drets Civils. Ajuntament de Barcelona.
Joan Saura, Conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació. Generalitat de Catalunya.
- 9.30 h   **Presentacions**
- TESTIMONI I RECONSTRUCCIÓ NARRATIVA.
Cinta Arasa, politòloga
- DOL I RECORD
Regina Bayo, psicòloga clínica - psicoanalista
- TREBALL DE MEMÒRIA: a propòsit del mètode.
Estel Salomó, psicòloga clínica – educadora social.
- 11.00 h   Pausa - Cafè
- 11.30 h   **Conclusions de la investigació**
- DOLOR DEL TRAUMA: TRANSMISSIÓ FAMILIAR
Anna Miñarro, psicòloga clínica - psicoanalista
Teresa Morandi, psicòloga clínica - psicoanalista
Oriol Romaní, antropòleg
- 13.00 h   **Conferència de cloenda**
- ELS PSIQUISME I LA TRANSMISSIÓ INTERGENERACIONAL
Serge Tisseron, psiquiatra - psicoanalista.

Col·laboren

Memorial Democràtic. Generalitat de Catalunya
Departament de Salut. Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Social i Ciutadania. Generalitat de Catalunya *
Àrea de Salut Pública i Consum de la Diputació de Barcelona
Regidoria de Drets Civils. Ajuntament de Barcelona
Fundació Niebla (Casavells, Girona).

Amb el suport

Universitat Rovira i Virgili

(*) A confirmar

Inscripcions

Per formalitzar la inscripció, cal enviar a la Secretaria de la Jornada les dades personals (nom, professió, lloc de treball, *e-mail* i adreça postal).
Places limitades.

Secretaria Tècnica

Fundació CCSM

C/ Còrsega, 257. Pral.

08036 Barcelona

Tel. 93 238 62 47 – Fax 93 416 17 58

info@fccsm.net

www.fccsm.net